

NOTAT

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Fødevestyrelsen

Dyresundhed, Dyrevelfærd &
Veterinærmedicin og Foder &
Fødevaresikkerhed
J.nr. 2017-28-30-00088
Ref. SIBZU, HCHR, KISE,
BETJO
Den 21. august 2018

Høringsnotat vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om hold af dyr (Smittebeskyttelse, forenkling af reglerne om sundhedsrådgivning og påbud om rådgivning om Salmonella Dublin)

Lovforslaget blev som udkast sendt i høring den 10. juli 2018 med frist for afgivelse af høringssvar den 14. august 2018.

Der er modtaget høringssvar fra følgende høringsparter: Danske Svineproducenter, Den Danske Dyrlægeforening, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Landbrug & Fødevarer, Rigsombudsmanden i Grønland, Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland (VFMG) på vegne af Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug og Aalborg Universitet.

Heraf har Rigsombudsmanden i Grønland og Aalborg Universitet anført, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

I det følgende redegøres for de væsentligste bemærkninger i høringssvarene. Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er gengivet, for så vidt angår de væsentligste overordnede emner. Der henvises til, at høringssvarene kan læses i deres helhed på Høringsportalen, hvor de offentliggøres.

Høringssvarene har givet anledning til en enkelt præcisering i lovforslagets § 34 d, stk. 2. og enkelte justeringer i bemærkningerne, dog uden substantielle ændringer.

Bemærkninger til lovforslagets del om smittebeskyttelse

Danske Svineproducenter

Danske Svineproducenter anfører i deres høringssvar, at den bemyndigelse, der lægges op til i lovforslaget, er bekymrende, da den ifølge Danske Svineproducenter giver Miljø- og fødevarerministeren hjemmel til at meddele påbud om særlige smitteforebyggende foranstaltninger og fastsætte regler om forebyggelse af smittespredning, uden at der er en påviselig grund hertil. Endvidere er Danske Svineproducenters bekymring, at der udover krav om bedefaciliteter og procedurebeskrivelse, som ændringen i dette lovforslag tænkes anvendt til, senere kan fastsættes andre krav uden en risikovurdering.

Danske Svineproducenter støtter ekspertgruppens anbefaling om obligatorisk bad for staldmedarbejdere, inden de forlader bygningen efter endt arbejdsdag, men kan ikke acceptere, at staldmedarbejderen skal i bad hver gang, han eller hun forlader et staldafsnit for at transportere sig til en anden stald indenfor samme arbejdsdag. Ydermere finder Danske Svineproducenter, at der, ved kontrol, vil være for meget plads til personlig vurdering fra kontrollanternes side, hvorved der er risiko

for, at den samme forseelse kan sanktioneres forskelligt. Endvidere bemærkes det, at omkostningerne til at etablere badefaciliteter og badetid kan være det dobbelte af det forventede.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at bemyndigelsen kun vil blive udmøntet, når det vurderes proportionalt at fastsætte regler og påbud for at hindre, begrænse eller imødegå risiko for spredning af zoonotiske smitstoffer, nye sygdomme og sygdomme, der fremgår i medfør af lovens § 25, stk. 3 og 4. Miljø- og fødevareministeriet finder derfor at bemyndigelsen er tilstrækkelig afgrænset.

Proportionaliteten vurderes som sædvanlig praksis ud fra en faglig vurdering med inddragelse af ekspertbistand fra Miljø- og Fødevareministeriet rådgivere på området. Ekspertterne vil i de fleste tilfælde udarbejde en risikounderøgelse med anbefalinger til håndtering.

Bestemmelsen vil i første omgang blive anvendt til at gennemføre MSRA-ekspertgruppens anbefaling om at styrke den eksisterende smittebarriere mellem stald og samfund, ved at stille krav om et obligatorisk bad for staldarbejdere, inden de forlader staldbygningen efter endt arbejdsdag. Miljø- og Fødevareministeriet er opmærksom på, at staldmedarbejdere i forbindelse med sit arbejde bevæger sig mellem forskellige besætninger indenfor samme virksomhed, hvorfor der med udmøntningen af bestemmelsen vil blive stillet krav om, at staldmedarbejderen skal tage et bad efter endt arbejdsdag, og ikke hver gang medarbejderen forlader en besætning indenfor samme virksomhed i forbindelse med sit arbejde. Dette er i tråd med MRSA-ekspertgruppens anbefalinger, hvor fokus er smittebarrieren mellem stald og samfund og hvor anbefalingen er "krav om obligatorisk bad for staldarbejdere, inden de forlader staldbygningen efter endt arbejdsdag".

Miljø- og Fødevareministeriet skal ydermere bemærke, at der i forbindelse med udmøntningen af bestemmelsen ved en bekendtgørelse vil blive udarbejdet retningslinjer til kontrollen for at sikre ensartet forvaltning af reglerne.

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at ministeriet indgik aftale med IFRO (Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi - Københavns Universitet) om at levere en beskrivelse af de økonomiske konsekvenser ved husdyr-MRSA i forbindelse med MRSA-ekspertgruppens arbejde. IFRO har på den baggrund i 2017 udarbejdet en udredning, hvor analyserne relaterer sig til MRSA-ekspertgruppens anbefalinger. IFRO's udredning er udarbejdet ved hjælp af oplysninger og viden fra erhvervet. Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at det bl.a. fremgår af rapporten, at 75 % af besætningerne med sundhedsrådgivningsaftale i forvejen vurderes at have etableret baderum i forbindelse med forrummet. Miljø- og Fødevareministeriet har bl.a. på baggrund af IFROs rapport foretaget et samlet skøn over omkostningerne forbundet med etablering af bad og kravet om bad efter endt arbejdsdag.

Miljø- og Fødevareministeriet vil i øvrigt gøre opmærksom på, at når den foreslåede bemyndigelse udmøntes ved fastsættelse af regler i en bekendtgørelse vil bekendtgørelsen komme i offentlig høring, hvor der vil være mulighed for at komme med bemærkninger.

Det Veterinære Sundhedsråd

Det Veterinære Sundhedsråd foreslår følgende præcisering af den nye bestemmelse til lovens § 30, stk. 5: "Miljø- og fødevareministeren kan ligeledes fastsætte regler om og meddele påbud om gennemførelse af særlige smitteforebyggende foranstaltninger i andre tilfælde, hvor smitstoffet udgør en sundhedsmæssig risiko for mennesker, end zoonotiske smitstoffer og de sygdomme, der er anført i de i § 25 nævnte lister 3 og 4."

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at formålet med den foreslåede bestemmelse er at kunne fastsætte regler om og påbyde tiltag i andre situationer end ved udbrud eller mistanke om udbrud af sygdomme og zoonoser (som bestemmelsen omfatter i dag), navnlig til forebyggelse af, at udbrud vil ske, uagtet hvilken sygdom eller zoonose, der er tale om.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er således at skabe et bredere anvendelsesområde end smitterisiko for mennesker og sygdomme, som ikke er på listen over smitsomme sygdomme, da hjemlen til dette allerede findes i dag med lovens § 30, stk. 1. Hvis der skulle opstå nye sygdomme eller zoonoser, som det vurderes skal tilføjes listen, vil disse sygdomme eller zoonoser blive tilføjet i de i lovens § 25 nævnte lister 3 og 4. Dette vil ske ved en ændring af bekendtgørelse nr. 532 af 25. maj 2018 om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr og anmeldeligt af sygdommene.

Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer anfører i deres høringssvar, at intentionen var, at kravet om etablering af badefaciliteter kun skulle omfatte besætninger med obligatorisk sundhedsrådgivning, og dermed besætninger over en vis størrelse. Landbrug & Fødevarer bemærker, at hvis kravet vil gælde alle besætninger med en sundhedsrådgivningsaftale, vil det skabe en negativ incitamentsstruktur for de besætninger, der i dag af frivillighedens vej indgår aftaler ved at påføre dem betydelige ekstraomkostninger.

Herudover mener Landbrug & Fødevarer, at den estimerede omkostning til etablering af badefaciliteter er lavt sat, og at det ikke vil være muligt for mindre besætninger at etablere badefaciliteter indenfor den økonomiske ramme.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at intentionen har været, at kravet skulle omfatte alle svinebesætninger med en sundhedsrådgivningsaftale, og ikke kun besætninger med en obligatorisk sundhedsrådgivningsaftale. Afgrænsningen af gruppen svarer således til de besætninger, som i forvejen er omfattet af reglerne om zoonotisk smittebeskyttelsesplan, hvor de kommende regler om bad vil blive indarbejdet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget, hvor det fremgår, at ca. 97 % af grisene i svineproduktionen er omfattet af reglerne om sundhedsrådgivningsaftaler, enten fordi det er obligatorisk grundet besætningens størrelse eller fordi der er indgået en frivillig sundhedsrådgivningsaftale.

For så vidt angår den negative incitamentsstruktur vurderer Miljø- og Fødevareministeriet ikke at mange besætninger vil afmelde ordningen som følge af ekstraomkostninger, idet langt hovedparten af besætninger med en frivillig sundhedsrådgivningsaftale har andre fordele af en frivillig aftale. Fordele, der vurderes at veje tungere for ejeren. Her tænkes på ejerens aftale med en dyrlæge, der gør det muligt at regulere adgangen til brug af medicin i besætningen mere fordelagtigt end, hvis besætningen ikke havde en sundhedsrådgivningsaftale.

I forhold til bemærkningerne om, at omkostningerne til etablering af badefaciliteter er lavt sat henvises der til ministeriets bemærkninger ovenfor til Danske Svineproducenters høringssvar.

Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG) på vegne af Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG) anbefaler at foranstaltningerne i anordning nr. 524 af 8. juni 2004 bibeholdes, i så fald at forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr træder i kraft og ved kongelig anordning sættes helt eller delvist i kraft for Grønland.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bekræfter, at lovændringen ikke vil påvirke anordning nr. 524 af 8. juni 2004, og at lovændringen på nuværende tidspunkt ikke vil ændre retstilstanden i Grønland.

Bemærkninger til lovforslagets del om forenkling af reglerne om sundhedsrådgivning

Danske Svineproducenter

Danske svineproducenter anfører, at målet om forenkling af reglerne om sundhedsrådgivning hilses velkommen.

Den Danske Dyrlægeforening

Den Danske Dyrlægeforening har ikke bemærkninger til afskaffelse af rådgivningskategorierne.

Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der lægges op til en afskaffelse af ordningen med forskellige rådgivningskategorier. Det anføres, at ændringen vil medføre administrative lempelser for den enkelte landmand, og i højere grad fremme incitament til at landmanden selv tager ansvar for rådgivningen i samarbejde med sin dyrlæge.

Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG)

Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG) ser positivt på lovforslaget. Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG) bemærker, at det udelukkende er rådgivningskategorierne, der afskaffes og at der fortsat vil være obligatoriske sundhedsrådgivningsaftaler for husdyr, herunder mink. Veterinær- og Fødevaremyndigheden finder bevaring af sundhedsrådgivningsaftaler vigtigt, men har ingen indvendinger for afskaffelse af rådgivningskategorier.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger: Miljø- og Fødevareministeriet har noteret sig det af Danske Svineproducenter, Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer samt Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG) anførte.

Det Dyreetiske Råd

Det Dyreetiske Råd er stærkt betænkelig ved beslutningen i Veterinærforlig III om, at sundhedsrådgivningskategorierne skal bortfalde. Rådet bemærker, at tanken er, som det fremgår af høringsmaterialet, at det fremover i stedet skal være besætningsejerens ansvar i samarbejde med egen dyrlæge at aftale rådgivning ud over basisniveauet, når der er behov for dette. Rådet anfører, at rådet ikke betvivler, at mange ansvarlige besætningsejere vil påtage sig dette ansvar, men rådet mener samtidig, at det fortsat er nødvendigt at sikre, at alle, der har behov for yderlig rådgivning, også får det. Rådet anbefaler, at udviklingen følges tæt, og at der på anden måde sørges for, at besætninger, hvor der er behov for øget rådgivning, får påbud om at modtage dette.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker hertil, at afskaffelse af ordningen med de forskellige rådgivningskategorier sker med baggrund i den politiske aftale om Veterinærforlig III 2018-2021, indgået den 13. december 2017 mellem regeringen og samtlige partier i Folketinget. Forligsparterne ønsker bl.a., at der sættes fokus på regelforenkling, som letter byrderne for erhvervet og understøtter den enkelte besætningsejers motivation for selv at øge sundheden i sin produktion. Aftale om sundhedsrådgivning mellem besætningsejer og den praktiserende dyrlæge er et centralt værktøj for udvikling af dyresundheds- og dyrevelfærdstilstanden i husdyrproduktionen. Det skal den fortsat være, men sundhedsrådgivningskonceptet er i dag for detailstyret. I stedet bør landmanden som aftalt i Veterinærforlig III gives et større incitament til individuelt at optimere sit samarbejde med

sin dyrlæge. Fødevarestyrelsen følger til stadighed udviklingen. Hvis det mod forventning måtte vise sig, at dyresundheds- og dyrevelfærdstilstanden forringes, vil der fx med hjemmel i lovens § 34 a kunne justeres i antallet af rådgivningsbesøg.

Bemærkninger til lovforslagets del om påbud om rådgivning om Salmonella Dublin

Den Danske Dyrlægeforening

Den Danske Dyrlægeforening anfører i sit høringssvar, at de overordnet er tilfredse med de foreslåede rammer for påbud om veterinærfaglig rådgivning. Den Danske Dyrlægeforening foreslår, at dyrlæger bl.a. vil kunne kvalificere sig til godkendelse som rådgiver vedr. bekæmpelse af Salmonella Dublin, ved at deltage i et specialiseret kursus herom, eller ved at dokumentere praktisk erfaring med sanering af Salmonella Dublin i kvægbesætninger.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Den Danske Dyrlægeforening er, i kraft af deres deltagelse i arbejdet med handlingsplanen for Salmonella Dublin, allerede involveret i arbejdet med at definere, hvilke kvalifikationer en dyrlæge skal besidde for at blive godkendt til at yde veterinærfaglig rådgivning om Salmonella Dublin. Dette arbejde vil resultere i nærmere fastsatte rammer for, hvem der kan ansøge om at blive godkendt til at udføre veterinærfaglig rådgivning. Der vil bl.a. blive lagt vægt på erfaring med sanering af Salmonella Dublin i kvægbesætninger. Et kvalificerende kursus er også en mulighed, der diskuteres i dette regi.

Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer anfører i sit høringssvar, at de har en konkret kommentar til formuleringen i § 34d, stk.2, hvor teksten bør ændres, således, at der står '.... skal godkendes af Fødevarestyrelsen' i stedet for '... kan godkendes ...'.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet tilslutter sig forslaget om tekstændring, og teksten i § 34 d, stk2. ændres således, at der står '... skal godkendes af Fødevarestyrelsen' i stedet for '... kan godkendes af Fødevarestyrelsen'.